

13

මහා බෝධිමක් : සමාජ ප්‍රශ්නයක්

මහාවාරිය සිරි ගුණසිංහ

උනට ශතවර්ෂ බාගෙකට විතර කලින් දවසක (එවකට) ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ පැවැත් වූන එක උපාධි ප්‍රදානෝත්සවයක් මට මේ වෙලාවෙදී මතක් වෙනවා. ඒ මම බී.ඒ. උපාධිය ලබා ගත්ත දවස. ඒ උපාධි උත්සවය මගේ මතකයට ආවෙ මට උපාධිය ලැබුණු නිසා ම නොවෙයි. ඒ උපාධි උත්සවයත් මේ උපාධි උත්සවයත් පසුගිය ශතවර්ෂ බාගයක් පමණ කාලය ඇතුළත අපේ රටේ ඇති වෙලා තිබෙන අධ්‍යාපනික, සංස්කෘතික හා සමාජයීය වෙනස්කම් පිළිබිඹු කරන සංකේත දෙකක් හැටියට පෙනෙන නිසයි.

බාහිර ස්වරූපය අතින් බැලුවොත් ශතවර්ෂ බාගයකට විතර ඉහත පැවැත්වුණු ඒ උපාධි උත්සවයත් මේ උපාධි උත්සවයත් අතර මහ විශාල වෙනසක් නැතැයි කියලා කියන්නත් පුළුවන්. එදා වගේ අදත් උපාධිලාභියෝ, ලාභිනියෝ නිල ඇඳුමෙන් සැරසිලා, වේදිකාවට ඇවිල්ලා එදා කුලපත තුමාගෙන්, අද කුලපති තුමියගෙන්, උපාධි සහතිකය ලබා ගන්න එකයි ප්‍රධාන කාර්යය. බැලූ බැල්මට ඒ විදිහට පෙනුනත්, උපාධි සහතිකය ලබා ගන්න එක විතරක් නොවෙයි මේ වගේ උත්සවයකදී සිද්ද වෙන්නෙ.

උපාධිලාභියා හෝ ලාභිනියා තමන්ගේ දෙමව්පියෝ යාලු මිත්‍රයෝ ආදීන් ඉදිරියේ, ඒ කියන්නෙ මහ ජනයා ඉදිරියේ, සමාජය ඉදිරියේ, ස්වාධීන පුද්ගලයෙක් හැටියට පෙනී සිටීම තමයි ප්‍රධානතම දේ. ඒ අය ජීවිතයේ එක අවධියක් අවසාන කරලා අලුත් අවධියකට සම්ප්‍රාප්ත වෙනවාය කියලා කියා පෑමක් ඒ. උපාධිලාභියෝ ඇදගෙන ඉන්න නිල ඇඳුමෙන් ප්‍රකාශ වෙන්නෙ උගත්කම පමණක් නෙවෙයි. මේ උදවිය වගකීම් සහිත කාර්යභාරයක් බාර ගන්න අවශ්‍ය පූර්ණ සුදුසුකම් ලබාගත්ත උදවිය යි කියන එකයි මේ බාරදුර පෙනුමක් තියෙන ඇඳුම් කට්ටලයෙන් කියාපාන්නෙ. මේ නිල ඇඳුමෙන් මේ උපාධිලාභියෝ, ලාභිනියෝ පුද්ගලයා කරන්නෙ සමාජයේ සුදුසු තැන්වලට පත්වෙන්න අවශ්‍ය සුදුසුකම් තමන්ට තියෙනවාය කියන එකයි. ඒ අතින් බැලුවොත් එදාත් අදත් අතර කිසි වෙනසක් තියෙනවැයි කියලා කියන්න බැහැ. නමුත් මේ බාහිර දර්ශනයෙන් ටිකක් ඔබ්බට ගිහින් කල්පනා කලොත් කිසියම් වෙනසක් දකින්න පුළුවනි. එදා උපාධිධාරීන්ට සමාජයෙන් ලැබුණ ප්‍රතිචාරයත් අද ලැබෙන ප්‍රතිචාරයත් එක හා සමාන දැයි කියලා ප්‍රශ්නයක් අහන්න පුළුවනි. වෙනස ඇත්තේ මේ ප්‍රශ්නයට ලැබෙන පිලිතුර අනුවයි.

එදා විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය ලබාගෙන උපාධිධාරීන් හැටියට සමාජයට එකතු උනේ සුලු සංඛ්‍යාවක්. එදා තිබුනෙ එක විශ්වවිද්‍යාලයයි. ඒ ආයතනයේ ඉඩකඩ තිබුනේ ටික දෙනෙකුට විතරයි. විශ්වවිද්‍යාලයට ඇතුල් වෙන එක විශේෂ වරමක් වගේ පෙනුනෙ ඒ නිසයි. ඇත්ත වශයෙන් ඒක වරමකට වැඩිය එදා සමාජයේ තිබුණ හැඩගැස්ම අනුව සිද්ද වුණ දෙයක් කියලා කියන්න පුළුවනි. ඒ දවස්වල අධ්‍යාපනය කෙරුනේ ඉංගිරිසියෙන්. නිදහස් අධ්‍යාපනය එන්න කලින් මහ නගරවල තිබුණු 'කොලීජ්'වලට යන්න පුළුවන් උනේ ටික දෙනෙකුට විතරයි. උසස් අධ්‍යාපනය සමාජයේ එක කොටසකට පමණක් ලැබුණු වරමක් වගේ පෙනුනෙ ඒ නිසයි.

නිදහස් අධ්‍යාපනයත් ස්වභාෂා මාධ්‍යයත් නිසා ටික දෙනෙකුට විතරක් සීමා වෙලා තිබුණු උසස් අධ්‍යාපනය ඒ සීමාවලින් මිදුනා. මහා විද්‍යාල, මධ්‍ය විද්‍යාල ආදියේ මාර්ගයෙන් අධ්‍යාපනය රට පුරා පැතිර ගියා විතරක් නෙවෙයි විශ්වවිද්‍යාලයට ඇතුල් වීමට සුදුසු ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව දහස් ගණනින් වැඩි උනා. ඒ නිසා අනිවාර්යයෙන්ම අලුත් අලුත් විශ්වවිද්‍යාල ආරම්භ කරන්න යෙදුන බව කවුරුත් දන්න දෙයක්. එදා විශ්ව විද්‍යාලෙන් උපාධි ලබාගෙන පිටවුණු සංඛ්‍යාවට වැඩිය විශාල සංඛ්‍යාවක් අද විශ්ව විද්‍යාලවලින් පිට වෙනවා.

මේක වැදගත් සිද්දියක්. අධ්‍යාපනය රටපුරා පැතිර යන එක රටේ දියුණුවට අවශ්‍ය දෙයක්. අතලොස්සකට පමණක් සීමා වුණු අධ්‍යාපනයක් තියෙන රටක් දියුණු රටක් බවට පත්වෙන්නෙ නැහැ. එහෙම රටක සමාජය නිසි ආකාරයට සකස් වෙන්නේ නැහැ. එහෙම රටක සංස්කෘතිය වර්ධනය වෙන්නේ නැහැ. එහෙම රටක ධනය වර්ධනය වෙන්නෙ නැහැ. කෝටිපතීන් දෙකුත් දෙනෙකුගේ අතට සීමාවුණු ධනයෙන් රටට ප්‍රයෝජනයක් නැතුවා වගේම සුලු කොටසකට පමණක් සීමාවුණු උගත්කමත් රටට ප්‍රයෝජනයක් නැති උගත්කමක් බවට පත්වෙනවා. ඒ නිසා තමයි අධ්‍යාපනය රට පුරා පැතිර යන විදිහට කරුණු සලස්සන්න ඕන කරන්නෙ. නිදහස් අධ්‍යාපනයත් ස්වභාෂා මාධ්‍යයත් නිසා අධ්‍යාපනය පැතිර ගිය බව ඇත්ත. ඒ උනත් සමාජයේ මානසික සෞඛ්‍යය ආරක්ෂා කරගන්න අවශ්‍ය තරමට අධ්‍යාපනය පැතිර ගිහින් තියෙනවා කියලා කියන්න අමාරුයි.

සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය කොයිතරම් පැතිර ගිහින් තිබුණත් අපේ සමාජයට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට උසස් අධ්‍යාපනය පැතිර ගිහින් කියලා හිතන්න බැහැ. උසස් අධ්‍යාපනය ලබා ගන්න අවශ්‍ය සුදුසුකම් තියෙන අය අතරින් සුලු කොටසකට පමණයි උසස් අධ්‍යාපන ආයතනවල ඉඩ තියන්නෙ. උසස් අධ්‍යාපනය තවමත් විශේෂ වරප්‍රසාදයක්. රටේ හැම දෙනෙක්ම උසස් අධ්‍යාපනය ලබා ගන්න ඕනැයි කියන එක නෙවෙයි මෙයින් අදහස් කරන්නේ. උසස් අධ්‍යාපනය ලබාගන්න උවමනාවත් සුදුසුකමත් තියෙන හැම කෙනෙකුටම ඒ අධ්‍යාපනය ලබාගන්න අවසර තියෙන්න ඕන කියන එකයි අදහස. කාලීන වශයෙන් සමාජයේ ඇතිවෙන ප්‍රවණතාවන්ට අනුවයි. උසස් අධ්‍යාපනය ලබාගත යුත්තේ කවිද නැත්තෙ කවුද කියන එක නිශ්චය කෙරෙන්න ඕනැ.

ජනගහනය එක්කෝටි අසූලක්ෂයක් විතර ඉන්න ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාල තියෙන්නෙ අටයි. 1991 සංඛ්‍යා ලේඛනවලට අනුව ජනගහනයෙන් සියට එකයි දශම එකයි (1.1%) විශ්වවිද්‍යාලවලත් අනිත් උසස් අධ්‍යාපන ආයතනවලත් ඉගෙන ගන්න ශිෂ්‍යයෝ ගනන. මේක බොහොම කුඩා අනුපාතයක්. ලෝකයේ දියුණු රටවල්වල විතරක් නෙවෙයි දියුණු වේ ගෙන එන රටවල්වලත් තත්වය මීට වැඩිය හුඟක් වෙනස්. විශ්වවිද්‍යාලවලට ඇතුල් වෙන්න සමත් නොවුණු තරුණ තරුණියෝ විශාල සංඛ්‍යාවක් දුර්මුක වෙන එක පුදුමයක් නෙවෙයි. බලාපොරොත්තු විනාශ කර ගන්නවා. සමාජය ගැන ඒ ගොල්ලන්ගෙ විශ්වාසය නැති වෙනවා. ඒ ගොල්ල සමාජයක් එක්ක උරන වෙනවා. මහ බෙත්මේ මුල් අවස්ථාවයි ඒ. ඒ එක පැත්තක්.

මේ ප්‍රශ්නයෙ තවත් පැත්තක් තියෙනවා. සමාජික තරාතිරම, මුදල් හදල් ප්‍රශ්නය ආදී නොයෙක් දුෂ්කරතා යටපත් කරගෙන කන කොකා විය සිදුරෙන් එළිය බලනවා වාගේ කොහොම හරි උපාධියක් ලබා ගත්තත් ඊ ළඟට මොකද වෙන්නෙ. උපාධියක් ලබාගැනීම ලේසි වැඩක් නෙවෙයි කියන එක අමුතුවෙන් කියන්න ඕන නැහැ. අවුරුදු තුනක් හෝ හතරක් තිස්සෙ එපා නොකියා පාවම් කරන්න ඕන. සතිපතා රවතා ලියන්න ඕන. පරීක්ෂනවලට මූන දෙන්න ඕන. (මේවා තවමත් එහෙම කෙරෙනවාද නැද්ද කියන එක වෙනත් ප්‍රශ්නයක්) මේ ඔක්කොම දුක් විදලා උපාධියක් ලබාගෙන යන්න එන්න තැනක් නැති තත්වයකටයි මූනපාන්න සිද්ද වෙන්නෙ. ඒක සාධාරණද?

උසස් අධ්‍යාපනයට සමාජයට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට සමාජය පැතිර ගිහින් නැතත් දහස් ගණනකට විශ්වවිද්‍යාලයට ඇතුළු වෙන්න බැරි උනත් විශ්ව විද්‍යාලවලින් උපාධි ලබාගෙන ජීවිතය ආරම්භ කරන්න ලැස්ති වෙලා ඉන්න අය දාස් ගනනකින් වැඩිවෙලා. ඒ නිසා අපේ සමාජයේ ස්වභාව සමාජ රටාව හුඟක් වෙනස් වෙලා. අපේ ජීවන වර්ගාව හුඟක් වෙනස් වෙලා. අපේ සමාජ ධර්ම වෙනස් වෙලා. ඒ එක්කම අපේ සාරධර්මක් වෙනස් වෙලා. මේ නිසා සමාජය විසින් විසඳා ගතයුතු ප්‍රශ්න රාශියක් මතු වෙලා තියෙනවා. ඒ ප්‍රශ්න බොහෝමයක් කවුරුත් දන්න නිතර නිතර සාකච්ඡාවට භාජනය වෙන ප්‍රශ්න නිසා ඒ ගැන සඳහන් කරන්න අවශ්‍ය නැහැ. අපේ කල්පනාවට සාමාන්‍යයෙන් භාජනය වෙන්න නැති එක කරුනක් පමනක් සඳහන් කරන්න ඕන.

සමාජයේ හවුල්කාරයන් හැටියට සේවය කිරීමට අවශ්‍ය සුදුසුකම් ලබාගත්තත් මේ නවකයන්ට ඒ සේවය කරන්න ඉඩකඩ නැති බවයි පෙනෙන්න තියෙන්නේ. ඒ නිසා ඔවුන් තුළ ඇති වෙන්නේ අසහනයක්. ඒ අසහනය ඔවුන් මුලු මහත් සමාජයටම යොමු කරනවා. ඒ ගොල්ලන්ට සමාජය පෙනෙන්නේ තමන්ට අයිතියක් නැති තැනක් හැටියටයි. සමාජය ගෙනියන්නේ වෙනත් කට්ටියක්. ඒ කට්ටියට අපි අයිති නැහැ කියලා ඒ ගොල්ලන්ට හිතෙනවා. ඒ තමයි අසහනයට මුල. මේ අසහනය නිසා සමාජ කාර්ය කරගෙන යන අය ඒ කියන්නේ සමාජයේ තම තමන්ගේ නියම තැන් ලබා ගෙන වැඩ කටයුතු කරගෙන යන නොතරුන, වැඩිහිටි අය අකාරුනික ප්‍රතිපත්ති අනුගමනය කරන්න පෙලඹෙනවා. සමාජයේ එක කොටසක අසහනයක් ඇති වෙන්නේ ඒ සමාජයේ අනිත් කොටස අනුගමනය කරන ක්‍රියා පටිපාටිය පදනම් කරගෙන බව රහසක් නෙවෙයි. කොයි විදිහකට බැලුවත් මෙතන තියෙන්නේ එක කොටසක අසහනය අනිත් කොටසේ අසහනයට තුඩු දීමයි. වෛරයෙන් වෛරය සංසිදෙන්නේ නැහැ වගේ අසහනයෙන් අසහනය සංසිදෙන්නේ නැහැ. මේ තත්වය නිසා සමාජයේ ඇතිවෙලා තියෙන්නේ විශාල හේදයක්. මහ බෙත්ම කියලා මම කියන්නේ මේ හේදයට තමයි.

පහුවුනු දශක කීපය ඇතුලත අපේ සමාජ ප්‍රවණතාවයන් පරිනාමය වුනු ආකාරය දිහා විචාරාත්මකයෙන් බැලුවොත් අනාවරනය වෙන එක දෙයක් තියෙනවා. සාමූහික අසහනය කතාවෙන්, ක්‍රියාවෙන් ප්‍රකාශ කරන තරුණ නැත්තන් නවක පක්ෂයයි. ඒ අසහනයට විරුද්ධව තමාගේ සාමූහික අසහනය ඉදිරි පත්කරන තරුණ නොවූ පක්ෂයයි අතර තියෙන මානසික සට්ටනයයි. ඒ සමාජයේ තමන්ට අයිති තැන නොලැබී යාම ගැන තරුණයෝ නොතරුණයන්ට දොස් කියනවා. ඒ අතර සමාජය විනාශ මුඛයට යොමු කරනවැයි කියලා නොතරුණයෝ තරුණයන්ව හෙලා දකිනවා. මූලික ප්‍රශ්නය ඒකයි.

මෙතෙක්දී ඇති වෙන ප්‍රධාන ප්‍රශ්නය තමයි කවුද තරුණයෝ කියන්නේ කවුද නොතරුණයෝ කියන්නේ කියන එක. මේ වෙනස වයස අනුව නිර්වචන කරන්නත් පුලුවන්. නමුත් ඊට වඩා මේ වෙනසට පදනම සමාජ තත්වයන් ආර්ථික ශක්තියත් ය කියලයි පෙනෙන්නේ. නවක පක්ෂයේ වැඩි දෙනෙක් මෙතෙක් ආර්ථික වශයෙන් දියුනුවක් ලබාගෙන සමාජයේ තත්වයක් තහවුරු කරගන්න සමර්ථ නොවුනු, ජීවිතේ ආරම්භ කරන්න අවස්ථා හොය හොයා ඉන්න උදවියයි. වයසින් තරුණ අය තමයි වැඩිපුරම මේ ගනයට අයිති වෙන්නේ අවශ්‍ය සුදුසුකම් ලබාගෙන මහ සමාජයට අලුතෙන් ඇතුළු වෙන්න ඉන්න අය. ප්‍රශ්න තියෙන්නේ ඒ අයටයි. මේ ආධුනිකයන්ට ක්‍රියාවෙන් හරි කතාවෙන් හරි ගුරුහරුකන් දෙන්න, ඒ ගොල්ලන්ගේ ප්‍රශ්නවලට විසඳුම් සපයන්න, අවශ්‍ය ශක්තිය, අවශ්‍ය දැනුම තියෙන්නේ සමාජයේ ස්ථාවර වෙලා ඉන්න ප්‍රවීණයන්ටයි. මේ ප්‍රවීණයෝ වැඩි හරියක් වයසින් මුහුකුරා ගිය උදවිය. මේ නිසයි මේ හේදය තරුණ වැඩිහිටි හේදයක් හැටියට පෙනෙන්නේ. කුල හේද, ආගම් හේද, භාෂා හේද, ගිහි පැවිදි හේද, ගැනු පිරිමි හේද ආදී මෙකී නොකී හැම හේදයක්ම

යටපත් කරගෙන ඉස්මතු වෙලා තියෙන්නෙ මේ තරුන වැඩිහිටි හේදයයි. නමුත් ඒ ගැන අපි තවම ප්‍රමානවත් විදිහයට හිත් යොමුකරලා තියෙනවාද කියන එක නිතර නිතර ඇසිය යුතු ප්‍රශ්නයක්. අන්තිම වශයෙන් බැලූවොත් අසහනය ප්‍රතිචාරයක් විතරයි. එහෙම නං ඒ ප්‍රතිචාරයට තුඩු දෙන දේ මොකක්ද කියලා හොයන්න වටිනවා. අපක්ෂපාතීව කල්පනා කලොත් අවබෝධ වෙන්න ඕන සාමාජීය අසහනය ඇති වෙන්නෙ සමාජ ධර්ම ක්‍රියාකාරී කෙරෙන ආකාරයට අනුවය කියන එක. සමාජ ධර්ම සමාජ සංස්ථා ආදිය ක්‍රියාකාරී කරවන්නෙ නවකයෝ නෙවෙයි. ප්‍රචීන වැඩිහිටි පක්ෂයයි. ඒ නිසා වැඩිහිටි පක්ෂයයි මේ ප්‍රශ්නයට විසඳුමක් දෙන්න ඕන. ඒ විසඳුම පිටතින් හොයා ගන්න පුළුවන් විසඳුමක් නෙවෙයි. ඒක සමාජය තුලින්ම, ඒකියන්නෙ පුද්ගලයින් තුලින්ම, ප්‍රචීනයන් තුලින්ම සොයාගත යුතු විසඳුමක්. මේ බර ප්‍රචීනයන්ගෙ නැත්තං වැඩිහිටියන්ගෙ කරපිට පටවන්නෙ ඇයි කියලා කෙනෙකුට අහන්න ඉඩ තියෙනවා. ඒ ප්‍රශ්නයට දෙන්න පුළුවන් එකම උත්තරයයි - සමාජය හසුරුවන්නෙ ප්‍රචීනයෝ නිසා හොඳත් නරකත් දෙකම ඒ ගොල්ල බාර ගන්න ඕනැයි කියන එකයි.

සමාජයේ බලතල ඔක්කොම තියෙන්නෙ වැඩිහිටියන්ගෙ අතේය කියන එක කවුරුත් දන්න දෙයක්. දේශපාලන බලය, ධන බලය තානාන්තර බලය පූජනීයත්ව බලය ආදී හැම බලයක්ම පරිහරනය කරන්නේ වැඩිහිටි පක්ෂයයි. සමාජයේ උසස් තැන්වල ඉන්න අය තමයි සමාජ ධර්ම, වර්ග ධර්ම මොනවාද කියා තේරුන් බේරුම් කරන්නෙ. ඒ උදවිය බොහොම වෙලාවට කියන්නේ, නැත්තං අදහන්නෙ, බලය කියන්නෙ ධනෝපායන මාර්ගයක් කියන එකයි. ඒ එක්කම අනිත් පැත්තට කියනවා ධනය කියන්නෙ බලය ලබා ගැනීමට මාර්ගයක් ය කියලා. ඒ අනුව බලන කොට ධනයත් බලයත් එකම කාසියෙ දෙපැත්ත වගෙයි. රටේ බලයත් රටේ ධනයත් තමන්ගෙ පුද්ගලික අයිතිවාසිකමක් හැටියටයි ප්‍රචීනයෝ වැඩිදෙනෙක් සලකන්නෙ. ප්‍රචීනයෝ ඒ අනුව නවකයින්ට උගන්වන්නෙ වැරදි පාඩමක් : බලය කියන්නෙ බලපුළුවන්කාරකම. බලපුළුවන්කාරකම තියෙන තැනැත්තා නීතියට ගරු කරන්න ඕන නැහැ. නීතිය තියෙන්නෙ බලයත් ධනයත් නැති උදවිය ආංඛං කරන්න මිසක් බලවතුන්ගෙ නිදහස සීමා කරන්න නෙවෙයි කියන එකයි ඒ ගොල්ල හුඟක් දුරට ඇදහුවෙ. ප්‍රචීනයන්ගෙ ඒ වගේ අදහස්වලට විරුද්ධ වෙන එක නවකයෝ සාමාන්‍යයෙන් කරන දෙයක්. නවක අසහනය කියන්නෙ ඒකයි.

ධනය ඉපයීම වැරදි වැඩක්ය කියලා කියන්න බැහැ. යහපත්, සැපවත්, කම්කටොලුවලින් තොර ජීවිතයත් ගත කරන්න ධනය අවශ්‍යයි. නමුත් - වරදක් හැටියට ජේන්නෙ ධනය ඉපයීමත් වස්තු රැස්කිරීමත් කියන දෙක එකක් කියලා හිතා ගැනීමයි. ධනය උපයන්නෙ හොඳින් ජීවත් වෙන්න තියෙන උචමනාව නිසා. වස්තු රැස් කරගෙන වස්තුවට තියෙන ආශාව නිසා ධනය ඉපයීම සමාජයට හානියක් නොවන විදිහට කරන්න පුළුවනි. වස්තු රැස්කිරීම සමාජයට හානි නොකර කරන්න බැහැ. ඒ ඇයි? වස්තු රැස් කරනවා කියන්නෙ තමන්ගෙ ජීවිතයට අවශ්‍ය නැති, තමන්ට ප්‍රයෝජනයට ගන්න බැරි වස්තුවක් තමන් සන්තක කර ගැනීමයි. ඒක සමාජ විරෝධී වැඩක්. අදින්නාදානාවක්. නවකයින්ගෙ අසහනයට හේතුව මේ අනවශ්‍ය වස්තු රැස්කිරීම නිසා රටේ හැමෝටම අයිති ධනයෙන් තමන්ට අයිතිවිය යුතු කොටස නැතිවී යාමයි. නවකයෝ හෙලා දකින්නේ එවැනි සමාජ විරෝධී අවස්ථා බිහි කරන සමාජ රටාවයි. මේ සමාජ රටාව අපේ රටට විතරක් සීමා වෙච්ච එකක් නෙවෙයි. ලෝකයේ හැම තැනම තියෙන ප්‍රශ්නයක් ඒක.

ධනයත් බලයත් එක හා සමානව හැමදෙනා අතරම බෙදී යා යුතුයි කියලා මෙයින් අදහස් කරන්නෙ නැහැ. ධනයත් සමෝසමව බෙදී යා යුතුයැයි ප්‍රකාශ කළ සමාජ රටාව සාර්ථක උනේ නැහැ. නමුත් එක කොටසක් පමණක් සැප විදිනවානං අනිත් කොටසට ඒ සැප සම්පත් නොලැබෙන

එක පුද්ගලයෙක් නොවෙයි. එහෙම තත්වයක් තියෙන කොට සමාජ අසහනය මදුවැල් වගේ වැවෙනවට සැකයක් නැහැ. ඇත්ත වශයෙන් ම ඒක සමාජය විනාශ කරන පිලිලයක්. එහෙම තත්වයක් ඇති විමට පසුකලය සකස් කිරීම ගැන වගකියන්න ඕනෑ සමාජය මෙහෙයවන වැඩිහිටි පක්ෂයයි. ප්‍රභූ පක්ෂයයි.

අවුරුදු ගනනාවක් සමාජය විසින් නියම කර ඇති විදියට අධ්‍යාපනයක් ලබා ගෙන අවශ්‍ය සුදුසුකම් ලබාගෙන ජීවිතය ආරම්භ කරන්න බලාපොරොත්තු වෙන නවකයින්ට ඒ ජීවිතය ගෙනයන්න අවශ්‍ය පරිසරය සකස් කිරීම ප්‍රභූන්ගේ කාර්යය කියලා කියන්න පුළුවනි. ඒ ඇයි ඒක සමාජයෙන් ඔවුන්ට ලැබී ඇති ප්‍රභූත්වයට අදාල වගකීමක් නිසායි.

සමාජ රටාවක් ආර්ථිකයක් යහතින් තියෙනවා නම් ප්‍රභූ පක්ෂයට අමුතුවෙන් කරන්න දෙයක් නැහැ. ගගක් ගලා ගෙන යනවා වගේ හැමදෙයක්ම නිසි ආකාරයෙන්, නිරායාසයෙන් සිද්ද වේවි. නමුත් හැබෑ තත්වය ඒක නෙවෙයි. නොයෙක් නොයෙක් විදිහේ ගල්පර මතු වෙලා ගගේ බැස්ම තැන් තැන්වල ඇත හිටලා සමහර ගල්පර පේන්නෙ නැහැ. ඉඳලා හිටල මතු උනත් සාමාන්‍යයෙන් කවුරුවත් ඒවා ඒ තරන් ගනනකට ගන්නෙ නැහැ. එහෙම ගනනකට නොගත්ත ගල්පර තමයි නවක - වැඩිහිටි අසහනය.

මේ අසහනය සමාජයේ කල්පනාවට යොමු වෙන්නෙ විශාල අර්බුදයක් ඇති උනොත් විතරයි. ඒ ඒ වෙලාවට කිසියම් තාවකාලික පිලියමක් කරනවා මිසක් ප්‍රභූ සමාජය මේ අසහනය භයානක දෙයක් හැටියට ගනන් ගන්නෙ නැහැ. මේ තත්වය අපේ සමාජයට පමනක් සීමා වෙව්ව එකක් නෙවෙයි. ලෝකයේ හැම රටකම වගේ මේ නවක වැඩිහිටි අසහනය තියෙනවා. නමුත් කොයිම රටකවත් මේ ප්‍රශ්නය විසඳීමේ ක්‍රියා පටිපාටියක් දියත් කරලා තියෙනවාද කියලා කියන්න අමාරුයි. සමහර රටවල තියනවා රක්සා නැති උගත් හෝ නූගත් නවකයින්ට මාසික පිං පඩියක් දීමේ ප්‍රතිපත්තියක්. නමුත් එයින් අසහනය නැතිවෙනවැයි කියන්න බැහැ. ඇත්ත වශයෙන් වෙන්නෙ අසහනය වැඩිවීමයි. ඇයි, එයින් වෙන්නෙ නවකයින්ගේ ආත්ම ගෞරවය හීන වීමක්.

යෞවන කටයුතු සහ ක්‍රීඩා අමාත්‍ය අංශයක් අපට තියෙනවා. ඒ අමාත්‍යාංශයේ දර්ශනය මොකක්ද කියන එක තේරුම් ගන්න පුළුවනි. ඒකට දීලා තියෙන නමෙන්ම. අපි කියන යෞවනයන්ට ක්‍රීඩා කරන්න වෙලාවක් තියෙනවද කියන එකත් ප්‍රශ්නයක්.

අපට හැගෙන්නේ ලෝකයේ අනාගතය ගැන නිතර නිතර කතාබස් කරන ලෝක සංවිධාන මේ ප්‍රශ්නයට හිත් යොමු කරන්න ඕනෑ ය කියන එකයි. ජනගහන ප්‍රශ්නය, ආහාර ප්‍රශ්නය, සෞඛ්‍ය ප්‍රශ්නය වගේ ප්‍රශ්නවලට පිලිතුරු සපයන්න මාන්සි ගන්න කණ්ඩායම් ලෝකයේ කොතෙකුත් තියෙනවා. කලා ශිල්ප ආරක්ෂා කිරීමට, සාහිත්‍ය සංවර්ධනයට, පුරා වස්තු සංරක්ෂනය කිරීමට විශේෂ කන්ඩායම් සකස් වෙලා තියෙනවා. මේ හැම දෙයක් ගැනම කතාබස් කරන එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය පවා මේ සමාජ හේදය ගැන හිතලා ඇති බවක් පේන්න නැහැ. යෞවන පරම්පරාව ජාතියේ අනාගතයැයි කියන කතාව නොකියන ප්‍රභූවරයෙක් වැඩිහිටියෙක් නැතිතරං. ඒ උනත් ඒ අනාගතය සාර්ථක කරන්න වැඩ පිලිවෙලක් වෙලා නැහැ එහෙම වැඩ පිලිවෙලක් සකස් වනතුරු මේ මහ බෙත්ම, මේ නවක වැඩිහිටි හේදය අවසාන වේවි කියලා හිතන්න අමාරුයි.

දැන් සාමාන්‍යයෙන් කෙරෙන්නේ එක පක්ෂයක් අනිත් පක්ෂයට දෝෂාරෝපනය කරන එකයි. එයින් වැඩක් සිද්ද වෙයි කියලා හිතන්න අමාරුයි. එකිනෙකාට දොස් පැවරීමේ ආනිසංස මොකක්ද කියන එක ධම්මපදයේ ගාථාවක ලස්සනට කැටිකරලා තියෙනවා.

පරවජ්ජානුපස්සිස්ස
නිව්චං උජ්ඣානසඤ්ඤිනො
ආසවා තස්ස වඩ්ඪන්ති
ආරා සො ආසවක්ඛයා

නවක - වැඩිහිටි අසහනය සමාජ පරිහානියට යොමු කරන ආසවයක්. ඒක අන්‍යෝන්‍ය දෝෂාරෝපනයෙන් නැති කරන්න බැහැ. වැඩිහිටි පක්ෂය විශේෂයෙන් මේ ප්‍රශ්නයට හිත් යොමු කරන්න ඕනෑය කියන එකයි අපේ විශ්වාසය.

1994.11.15